

Іван Мищак,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА
(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні
за 1–31 січня 2026 року)

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 січня 2026 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2026. Вип. 01 (203). С. 6–24.

В огляді публікацій інтернет-медіа за січень 2026 року було проаналізовано медіаресурси 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики проявили інтернет-видання Угорщини (11,52 %), Іспанії (10,41 %), Великої Британії (10,04 %), Німеччини (9,29 %), США (8,92 %), Бельгії (8,55 %), Франції (7,06 %), Японії, Польщі та Канади (по 6,69 %), Литви та Латвії (по 4,83 %), Естонії (4,46 %) (див. *діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних інтернет-медіа опублікували: угорська газета «Nepszava» (7,06 %), британська «The Guardian» та іспанська «La Razón» (по 5,58 %), польська «Rzeczpospolita» та німецька «Die Tageszeitung» (по 5,20 %), американська «New York Post», іспанська «El Mundo» та бельгійський тижневик «POLITICO» (по 4,83 %), канадська газета «The Toronto Sun» та британська «The Independent» (по 4,46 %) (див. *діаграми 2, 3*).

Угорські видання «Nepszava» та «HVG» описують стійкість України та готовність українців до опору агресору в складних умовах. Журналіст угорської газети «Népszava» Г. Горват відзначає тривалість героїчного спротиву України. Він пише, що країна-агресор не змогла підпорядкувати Україну за 12 років, але змогла перейти до перманентної війни, пережила західну ізоляцію, підпорядкування Китаю і втрату більше мільйона чоловік убитими й тяжкопораненими. На думку автора, російський диктатор, врешті-решт, ґрунтується на тому, що росіяни можуть витримати більше, ніж західні люди – не тільки легше переносять страждання, – але і жорстоку тиранію. Автор підкреслює, що здатність Української держави протистояти країні-агресору стала несподіванкою для світу, адже за роки війни українське суспільство та армія лише загартувалися й демонструють непохитну волю до опору. В іншій статті «Népszava» лінгвістка А. Гусар нагадує про порушення Будапештського меморандуму країною-агресором та цинічні заяви російського диктатора, який перекладає відповідальність за війну на інших. У публікації йдеться про складну гуманітарну ситуацію в Києві після обстрілів енергетичної інфраструктури та відзначено моральну стійкість міського голови В. Кличка. Водночас А. Гусар гостро критикує уряд Угорщини за проведення інформаційної кампанії проти українців у той час, як вони борються за виживання.

Угорські видання багато уваги приділяють впливу війни в Україні на внутрішню політику Угорщини. Журналіст «Népszava» М. Харгітаї аналізує передвиборчу стратегію правлячої партії «Фідес», яка, на його думку, робить головну ставку на використання «української карти» та розпалювання ворожнечі. Автор стверджує, що через відсутність реальних економічних успіхів та неефективність інших політтехнологій влада змушена мобілізувати електорат шляхом створення образу ворога в особі сусідньої держави. У публікації гостро критикується енергетична політика уряду, через яку Угорщина, купуючи дорогий газ у країни-агресора, фактично фінансує військові витрати російського диктатора. Редакція тижневика «HVG» повідомляє про реакцію угорської влади на виклик посла Угорщини в Україні А. Хейзера до МЗС України як знак протесту проти проведення Будапештом так званої «національної петиції». У статті наводяться слова глави угорської дипломатії П. Сіярто, який заявив, що українська сторона також поінформувала про намір обмежити поїздки угорських посадовців на Закарпаття. П. Сіярто розцінив цей крок як «грубе втручання» у внутрішні справи та спробу перешкодити контактам уряду з угорською громадою регіону. Загалом у статті констатується подальше погіршення двосторонніх відносин через політичні маніпуляції угорської влади. Своєю чергою журналістка «Népszava» Б. Маттасовскі висвітлює скандальний інцидент із переслідуванням посла України в Угорщині Ф. Шандора групою провладних медіапрацівників. У статті повідомляється, що після виклику дипломата до МЗС Угорщини за вказівкою прем'єр-міністра В. Орбана, на виході з відомства його оточили та переслідували представники урядової пропаганди з провокативними запитаннями. Опозиційна партія «Демократична коаліція» рішуче засудила цю акцію, заявивши, що угорська влада поводить так, ніби перебуває у стані війни з державою, що захищає свою свободу.

Угорські оглядачі та експерти аналізують перспективи мирного врегулювання та повоєнного відновлення України. Журналіст «Népszava» Д. Харшаньї повідомляє про підписання «Паризької декларації» між Францією, Великою Британією та Україною, яка передбачає розгортання європейських військ для гарантування безпеки після досягнення мирної угоди. Автор зазначає, що ця домовленість була укладена під час саміту «коаліції охочих» у Парижі 6 січня 2026 року, де лідери узгодили створення багатонаціональних сил як основу зобов'язань перед Україною. У статті наводяться слова президента Франції Е. Макрона та прем'єр-міністра Великої Британії К. Стармера, які підтвердили намір створити військові бази на українській території для запобігання новим нападам з боку країни-агресора. Журналіст тижневика «HVG» А. Немет також аналізує підсумки паризького саміту «коаліції охочих», називаючи їх першим реальним проривом на шляху до завершення війни. Автор повідомляє, що низка європейських держав, серед яких Франція, Велика Британія, Бельгія та Швеція, підписали декларацію про наміри надати Україні дієві гарантії безпеки. У статті зазначається, що ключовим пунктом угоди є готовність союзників розмістити свої війська та озброєння на українській території після підписання мирного договору для запобігання новим нападам. А. Немет звертає увагу, що США не

приєдналися до цього документа, проте взяли на себе відповідальність за моніторинг дотримання режиму припинення вогню.

Іспанські видання «La Razón» та «El Mundo» багато уваги приділяють висвітленню ударів російських військ по українських населених пунктах та об'єктах інфраструктури. Так, кореспондент «La Razón» в Україні Р. Аверчук стверджує, що російські авіаудари по Україні залишаються такими ж інтенсивними, як і раніше, у час, коли країна, що зазнала вторгнення, переживає одну з найсуворіших зим у своїй історії, коли мільйони людей не мають надійного доступу до електроенергії та опалення за мінусових температур. Продовжуючи цю тематику, журналістка «El Mundo» Л. Вільялон повідомляє, що на тлі тристоронніх переговорів із представниками України, США та країни-агресорки в Абу-Дабі в ніч на 24 січня 2024 року країна-терористка продовжила свою кампанію атак на Україну. Зазначено, що мішенню країни-агресорки була енергетична інфраструктура, залишивши понад 1,2 млн людей без електрики та опалення, переважно у столиці, з температурою нижче -10°C. Ситуація настільки жахлива, підкреслює журналістка, що навіть мер Києва запропонував мешканцям залишити місто, якщо вони можуть переїхати до інших частин країни. У статті відзначено, що влада восьми країн Північної та Балтійської Європи засудила атаки, заявивши, що продовження агресії проти енергетичної інфраструктури України може бути «воєнним злочином». Журналіст-фрілансер М. Гаскон, який відвідав Україну, на шпальтах «La Razón» розповідає про життя киян після двох масованих ракетних атак та атак безпілотниками на Київ. Він повідомляє, що у громадських будівлях по всьому Києву влада облаштовує місця загального користування, де мешканці можуть попиту гарячого чаю, зарядити свої пристрої, підключитися до інтернету та поспілкуватися. Підсумовуючи висвітлення тематики терористичних ударів російських військ по території України, «El Mundo» повідомляє, що згідно з даними Моніторингової місії ООН із прав людини, торік від російських атак в Україні загинули щонайменше 2 514 цивільних, із них 92 дитини, поранення отримали 12 142 особи, серед яких 652 дитини, що на 31 % більше, ніж у 2024 році, та на 70 % більше, ніж у 2023 році.

Іспанські журналісти коментують вплив війни в Україні на внутрішню політику Іспанії. Оглядач «El Mundo» А. Карвахаль вважає, що розгортання іспанських військ в Україні, про що в Парижі на саміті європейських країн, які підтримують Україну, повідомив прем'єр-міністр Іспанії П. Санчес, може створити новий розкол у коаліційному уряді. Так, «об'єднані ліві» заявили, що вони не збираються підтримувати відправлення військ на війну в Україну. Натомість соціалістичне крило уряду вже планує серію зустрічей із усіма групами, представленими в Конгресі, окрім ультраправої партії «Голос», щоб попросити їх підтримати рішення, прийняте «коаліцією охочих». Своєю чергою журналіст «La Razón» Х. Портільйо повідомляє про позицію міністра закордонних справ Іспанії Х. М. Альбареса, який заявив, що зараз «занадто рано» говорити про відправку військ в Україну до досягнення миру, підкресливши, що Іспанія підтримує Україну, але розглядає участь у майбутніх миротворчих місіях лише після завершення війни, тоді як прем'єр-міністр П. Санчес допустив таку можливість, що вимагатиме схвалення парламенту.

Іспанські видання інформують своїх читачів про зміни ключових осіб в українській владі. Так, кореспондент «La Razón» Р. Аверчук розповідає про колишнього начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України К. Буданова, який очолив Офіс Президента України В. Зеленського. Репортер зазначає, що популярний генерал, відомий насамперед своїми сміливими операціями на чолі ГУР, змінив А. Єрмака, найближчого соратника В. Зеленського, який був змушений піти у відставку після того, як його репутація постраждала через корупційний скандал в енергетичному секторі країни. Автор наголошує, що К. Буданов зарекомендував себе як справжній лідер, який готовий виконувати найскладніші завдання й особисто брав участь у спеціальних операціях.

Оглядачі та експерти іспанських видань аналізують застосування інновацій українцями у військовій сфері. Кореспондент «La Razón» А. Біуррун інформує, що змушена обставинами Україна стала однією з провідних держав у сфері бойових безпілотників. За його словами, наша держава досягла нової віхи, вперше в історії розгорнувши на передовій гібридний дрон на водневому паливі «Raybird». За даними української компанії-виробника «Skyeton», модифікований «Raybird» використовує водень для вироблення електроенергії, яка живить електродвигуни для створення тяги. Водень подається за допомогою змінних картриджів. Гібридна версія дрона тихіша за свій еквівалент із двигуном внутрішнього згоряння та має нижчу теплову сигнатуру, а також більший діапазон робочої висоти.

Видання Великої Британії «The Independent» та «The Guardian» аналізують можливості для припинення війни в Україні та потенційні наслідки мирної угоди. Репортер «The Independent» А. Крофт інформує читачів про мирні переговори Абу-Дабі, які проходили за зачиненими дверима та стали першим випадком, коли офіційні особи зі США, України та російської сторони зібралися в одному приміщенні для обговорення мирних питань з моменту початку російського вторгнення у лютому 2022 року. Американський чиновник заявив газеті, що обидві сторони перевіряють, наскільки гнучкими можуть бути «червоні лінії» одна одної. У статті також зазначається, що європейські та українські офіційні особи розглядають позицію Вашингтона як спробу чинити тиск на Київ, щоб той погодився на угоду, і висловлюють сумніви щодо готовності Білого дому взяти на себе зобов'язання у сфері безпеки. Експерт із питань російської армії К. Джайлз у статті для «The Independent» висловив думку, що припинення вогню Україні за нинішніх умов становитиме серйозну загрозу не лише для України, а й для всієї Європи. Він зауважив, що попри численні заяви про «близкий мир», немає жодних підстав вважати, що 2026 рік змінить сценарій 2025 року – війна триватиме, а оптимістичні обіцянки базуються радше на політичних фантазіях, ніж на реальності. Схожої точки зору дотримується Г. Сассе, директорка Центру східноєвропейських і міжнародних досліджень. На шпальтах «The Guardian» вона пише, що кінця російської війни проти України як і раніше не видно, і частота зустрічей на високому рівні представників України, США та Європи в останні тижні, а також періодичні обміни думками між США і російською стороною не міняють цієї

фундаментальної реальності. Г. Сассе констатує, що перемир'я немає, військова підтримка з боку Європи і США не підтверджена, і, що найважливіше, російська сторона не хоче закінчення війни. Критично важливим в забезпеченні гарантій безпеки України, на думку експертки, є зв'язок між європейськими й іншими військами, українською армією та участю США у підтримці України.

Активне обговорення в британських медіа викликало повідомлення про готовність направити британські війська в Україну. «The Independent» аналізує чи реальна обіцянка Великої Британії направити війська в Україну в 2026 році. Як зауважив автор статті, у той час як прем'єр-міністр К. Стармер підписує історичну угоду про розміщення британських військ в Україні у разі мирної угоди з російською стороною, виникають питання про те, чи Велика Британія готова до таких зобов'язань. Колишній заступник командувача НАТО Р. Ширрефф обережно привітав цю обіцянку, але підкреслив, що будь-яке розгортання британських сил має «мати необхідну кількість військ, кошти та відповідні можливості». Інші експерти попереджають, що розгортання 10 тис. військовослужбовців може створити додаткове навантаження на регулярну армію, Королівські ВПС та Королівський флот, і що для досягнення реального ефекту на місцях знадобиться значно більша кількість військ. Редактор газети «The Guardian» із питань оборони та безпеки Д. Саббах повідомляє, що, згідно зі словами прем'єр-міністра Великої Британії К. Стармера, уряд винесе на голосування парламенту питання розміщення військ в Україні у разі укладення мирної угоди. Водночас колишній командувач Сухопутних військ США в Європі Б. Ходжес вважає, що британсько-французькі стабілізаційні сили для України мають бути достатньо потужними, щоб впоратися з імовірними провокаціями, організованими кремлівською владою, щоб російські військові з першого погляду зрозуміли, що іноземний контингент налаштований серйозно.

Британські медіа висвітлюють участь британців у гуманітарних проєктах в Україні. Так, редактор відділу оборони та безпеки «The Guardian» Д. Саббах описує свій одноденний візит до реабілітаційного центру в Україні, де перебувають десятки тяжкопоранених українців, яким була проведена або потрібна ампутація кінцівок. Зазначено, що допомогу, підтримку та консультації українському персоналу центру надає невелика кількість британських військовослужбовиць, серед яких лікарі, фізіотерапевти й ерготерапевти з медичної служби Міністерства оборони Великої Британії, що беруть участь в проєкті «Реноватор». В рамках проєкту – Комплексного пакету допомоги НАТО для України – планується відбудувати п'ять військових реабілітаційних центрів в Україні, включаючи ті, що постраждали від російських ударів.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж січня 2026 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (78 %). Російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено значно менше уваги (22 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: діяльність української влади – 20 %; соціально-культурне життя українського суспільства; обстріли території

України росією; воєнний потенціал України – по 15 %; оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України – 9 %; військові дії Сил оборони України – 7 % (див. *діаграму 6*).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: іспанськими виданнями «La Razón» (13,56 %) та «El Mundo» (10,17 %); японською газетою «The Japan Times» (10,17 %); французькою «Le Parisien» (8,47 %); угорською «Népszava» та американською «The Washington Post» (по 6,78 %); німецькими виданнями «Die Tageszeitung» і «Focus», американською газетою «New York Post» і бельгійським тижневиком «POLITICO» (по 5,08 %) (див. *діаграму 7*).

Упродовж січня 2026 року обговорення діяльності української влади стало головною новиною закордонних інтернет-медіа. Оглядачі американської газети «The Washington Post» С. О'Грейді, Д. Л. Стерні та С. Моргунов коментують призначення Президентом України В. Зеленським генерал-лейтенанта, очільника ГУР К. Буданова главою Офісу Президента України. Автори публікації зазначають, що В. Зеленський цим призначенням віддав пріоритет знанню військової сфери і популярності серед населення на тлі сильного тиску Вашингтона на Київ з метою укладення мирного договору з російською стороною. Підкреслюється, що найважливішою причиною призначення К. Буданова є той факт, що він не був замішаний у жодному корупційному скандалі. Журналіст французької газети «Le Parisien» П. Алонсо також висвітлює призначення К. Буданова на посаду глави Офісу Президента України. Він пише, що призначення нового глави відомства затяглося довше, ніж очікувалося. Автор стверджує, що після відставки А. Єрмака В. Зеленський постав перед вибором між політичними реформами та посиленням безпекового блоку, врешті вирішивши переформатувати роботу свого офісу за принципом «воєнного кабінету». У статті підкреслюється, що перехід «майстра-розвідника» на ключову політичну посаду покликаний посилити оборонну спроможність країни та ефективність управління в умовах війни. Оглядачі бельгійського тижневика «POLITICO» та британської газети «The Guardian» обговорюють звільнення з посади Голови Служби безпеки України В. Малюка. За словами головного кореспондента «The Guardian» Д. Боффі, низка авторитетних українських військових командирів публічно підтримала В. Малюка на тлі чуток про його можливу заміну, однак це не вплинуло на рішення В. Зеленського. Автор статті пише, що в політичних колах основною причиною звільнення В. Малюка називають втрату довіри з боку Президента України. Натомість кореспонденти американської «The Washington Post» Д. Л. Стерн, С. Корольчук та С. Моргунов висловили припущення, що рішення В. Зеленського може бути стратегічним кроком, який дозволяє В. Малюку зосередитися на своїй експертизі у спеціальних операціях проти країни-агресора. Оглядач американської газети «New York Post» С. Нельсон реагує на призначення Президентом України В. Зеленським колишньої міністерки фінансів Канади Х. Фріланд радницею з питань економічного розвитку. Журналіст зауважує, що незрозуміло, який вплив матиме вибір В. Зеленським колишньої міністерки фінансів Канади Х. Фріланд як свого нового економічного радника на мирні переговори між російською стороною та Україною, але президент США неодноразово давав зрозуміти, що

вважає її «абсолютно токсичною» з 2024 року після розбіжностей із приводу його загроз ввести мита. Журналіст польської «Rzeczpospolita» і політолог Р. Шошин аналізує, чи може призначення М. Федорова на посаду міністра оборони України покращити ситуацію в українській армії. Автор нагадує, що М. Федоров у 28 років став наймолодшим віцепрем'єр-міністром в історії України та очолив Міністерство цифрової трансформації України, а завдяки йому сьогодні українці мають, серед іншого, додаток «Дія», через який можуть отримати доступ майже до всіх державних послуг. Наголошується, що після початку повномасштабної війни М. Федоров очолив боротьбу з росіянами в кіберпросторі та розпочав створення в армії підрозділів безпілотників, а також додатків для підтримки українських солдатів на фронті.

Обстріли території України росією є предметом уваги багатьох іноземних журналістів. Кореспондент іспанської газети «La Razón» Р. Аверчук розповідає про те, що новорічна ніч принесла українцям поновлення атак і попередження про неминучі відключення електроенергії, сповіщення про які прийшли на телефони українців саме тоді, коли вони обмінювалися новорічними побажаннями з родинами та друзями. Він пише, що в новорічну ніч замість святкового феєрверку звуки вибухів та двигуни далекобійних російських безпілотників наповнили небо в 7 регіонах країни, коли місцеві сили протиповітряної оборони намагалися вберегти від пошкодження об'єкти інфраструктури. Журналіст агенції «Reuters» Д. Пелешук на шпальтах японської «The Japan Times» розповідає, що чергова російська повітряна атака 20 січня 2026 року призвела до відключення електроенергії для понад 1 мільйона киян та пошкодження підстанцій, що постачають електроенергію з українських атомних електростанцій. Зазначається, що це спонукало Україну попередити, що країна-терористка використовує ризик ядерної катастрофи як інструмент примусу. Бельгійське видання «The Brussels Times» інформує, що в ніч проти 9 січня 2026 року російська армія завдала масованої комбінованої атаки по Україні. Основний удар припав на Львівщину, по якій російська армія запустила балістичну ракету середньої дальності «Орешник», а також Київ – на столицю спрямували понад 200 безпілотників, а також крилаті й балістичні ракети. У статті наголошується, що після потужних російських ударів по Києву мешканці столиці України залишилися без опалення за мінусової температури. Журналіст-фрілансер Д. Гемблінг на шпальтах американської газети «New York Post» пише про застосування російською стороною балістичної ракети середньої дальності «Орешник» по Львову, що «остаточно перейшло з розряду військових сенсацій у площину стратегічної деградації». За його словами, це був свідомий акт ескалації, спрямований на те, щоб продемонструвати вразливість тилової інфраструктури України перед зброєю, яку пропаганда подавала як невразливу. Водночас, за словами автора, ракета вартістю 40 млн дол. завдала Україні набагато меншої шкоди, ніж нічні хвилі невеликих та дешевих безпілотників «Shahed».

Соціально-культурне життя українського суспільства також привертає значну увагу іноземних інтернет-видань. Журналіст угорської газети «Népszava» Т. Баласса переказує власний досвід спілкування з

українським колективом англomовного журналу «Solomiya», який заснували у квітні 2022 року український та німецький фотографи В. Казарін і С. Веллс у відповідь на повномасштабне вторгнення росії в Україну. Наголошується, що молоді українські митці та їхні закордонні партнери протиставляють жахам війни творчість, фіксуючи не лише хроніку бойових дій, а й особистий досвід виживання та людську стійкість. Автор підкреслює життєствердну позицію українців, які навіть в умовах постійних обстрілів продовжують розвивати культуру, шукати нові сенси та вести діалог зі світом, виходячи за рамки образу жертви. Журналіст французької газети «Le Parisien» П. Максим пише про встановлення у місті Вишневе на Київщині символічної скульптури на честь українського легендарного дрона-бомбардувальника, який отримав серед окупантів назву «Баба Яга». Нова скульптура у Вишневому зображує слов'янський фольклорний персонаж Бабу Ягу в ступі та з мітлою, яка тримається за бойовий дрон. Автор зазначає, що ці безпілотники стали для армії країни-агресора уособленням страху через їхню високу ефективність під час нічних бойових вильотів та здатність завдавати ворогу значних втрат. У статті наголошується, що відкриття скульптури стало знаком подяки місцевій громаді за системну допомогу українським захисникам та внесок у посилення обороноздатності держави. Оглядачка О. Сафронова на шпальтах японської газети «The Japan Times» у репортажі з Києва розповідає про те, як кияни виживають в умовах постійних атак росіян на енергетичну інфраструктуру, в будинках без опалення, світла й води при морозі на вулиці -20°C . Крізь призму історій киян оглядачка доносить думку про стійкість українців у цій складній ситуації. Продовжує тему кореспондент іспанської газети «El Mundo» Р. Аверчук, який розповідає, що тривалі та непередбачувані відключення електроенергії, спричинені російськими атаками на енергетичну інфраструктуру України, поставили багато малих підприємств на межу краху, оскільки власники борються з ненадійним постачанням електроенергії та стрімким зростанням цін на тлі лютих холодів. Репортер зазначає, що незважаючи на енергетичну кризу, багато кафе, магазинів та інших підприємств залишаються відкритими.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у січні 2026 року питань виглядає так: реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні; мирні пропозиції та переговорний процес – по 21 %; вплив війни в Україні на світову політику й економіку – 16 %; фінансова та економічна допомога Україні – 6 %; зарубіжне експертне середовище про війну в Україні – 5 %; дані зарубіжних розвідок та аналітичних інститутів – 4 %; результати опитувань, оціночний аналіз та рейтинги – 3 % (див. *діаграму 8*).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: угорська газета «Nepszava» (7,14 %); британська «The Guardian» (6,19 %); польська «Rzeczpospolita» та угорська «HVG» (по 5,71 %); німецька «Die Tageszeitung» та канадська «The Toronto Sun» (по 5,24 %); американська «New York Post», британська «The Independent» та бельгійський тижневик «POLITICO» (по 4,76 %); німецький журнал «Focus» (3,81 %) (див. *діаграму 9*).

Упродовж січня 2026 року мирні пропозиції та переговорний процес залишалися головною темою обговорення іноземних медіа. Кореспондентка американської газети «The Washington Post» С. Грейді зазначає, що незважаючи на проблиски оптимізму після зустрічі Д. Трампа з В. Зеленським у Мар-а-Лаго, Україна та країна-агресор розпочинають 2026 рік із того, що російська влада вкотре намагається вплинути на думку Д. Трампа про війну та виграти час для подальших військових успіхів. Журналістка зауважує, що одна з головних цілей В. Зеленського полягала в тому, щоб продемонструвати Д. Трампу, якого часто схиляв російський диктатор на свій бік, що Україна не є перешкодою для мирного процесу, а російська сторона неохоче піде на будь-які компроміси. У спільній публікації бельгійських «The Brussels Times» та «Belga» повідомляється, що в Києві відбулася зустріч європейських союзників України, щоб обговорити напередодні саміту «коаліції охочих» у Франції останню версію мирного плану щодо припинення війни з країною-агресором. Радники з питань безпеки з 15 країн, включаючи Францію, Німеччину та Канаду, а також представники ЄС та НАТО зібралися в Києві, зосередившись на рамкових документах щодо гарантій безпеки та стратегій мирного плану, а також на послідовності наступних спільних кроків. Низка іноземних медіа інформує своїх читачів про результати засідання «коаліції охочих». Так, канадське видання «Le Journal de Montreal» повідомляє, що 35 держав-членів «коаліції охочих», серед яких і Канада, підписали спільну з Україною декларацію щодо гарантій безпеки для стабільного і тривалого миру після закінчення війни. Учасники паризької зустрічі підкреслили прихильність до справедливого й тривалого миру в Україні відповідно до принципів Статуту ООН і привітали досягнутий прогрес, зокрема в ході обговорень між американцями, українцями, європейськими та іншими партнерами. «Коаліція охочих» чітко заявила, що здатність України захищати себе має вирішальне значення для забезпечення майбутньої безпеки та колективної євроатлантичної безпеки. Також держави-члени «коаліції охочих» висловили готовність взяти на себе зобов'язання щодо «системи політично та юридично зобов'язувальних гарантій». Такі гарантії будуть активовані після набрання чинності режиму припинення вогню. Кореспондент американської «New York Post» С. Нельсон інформує про серію зустрічей американської делегації з представниками «коаліції охочих» та України з метою просування мирного плану президента США Д. Трампа. Відзначено, що посланці президента Д. Трампа С. Віткофф та Д. Кушнер підписали з європейськими лідерами план із п'яти пунктів, спрямований на посилення «гарантій безпеки» для України у разі припинення війни, зокрема: створення механізму моніторингу перемир'я, продовження військової підтримки ЗСУ, розміщення багатонаціональних сил після війни, чіткі зобов'язання щодо реагування на нову агресію та довгострокову оборонну співпрацю, що передбачає навчання та спільне виробництво зброї. Відзначено, що спільна заява містить деякі розпливчасті деталі, але є кроком уперед, у тому числі уточнює наявність механізму моніторингу та перевірки припинення вогню під керівництвом США. Водночас бельгійське видання «POLITICO» звертає увагу на те, що у заключній спільній заяві лідерів «коаліції охочих» за підсумками зустрічі в Парижі було скасовано

чітке зобов'язання Вашингтона підтримувати Україну. Натомість латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» акцентує, що спільна заява, серед іншого, передбачає направлення до України багатонаціональних сил, до складу яких увійдуть країни-члени «коаліції охочих». Однак у Міністерстві оборони Латвії повідомили, що після досягнення припинення вогню в Україні Латвія, як країна, що входить до «коаліції охочих», планує взяти участь у військовій підготовці українських солдатів, але наразі розгортання військових не планується. Оглядачка іспанської газети «El Mundo» П. Х. Мателлано інформує, що прем'єр-міністр Іспанії П. Санчес після зустрічі «коаліції охочих» у Парижі заявив, що розпочне серію зустрічей із представниками більшості парламентських груп для обговорення потенційного внеску Іспанії в мирний процес в Україні. За його словами, Іспанія, «як велика європейська країна», братиме участь в ухваленні рішень у разі припинення вогню для встановлення сталого миру в Україні. Іспанський прем'єр зазначив, що цей внесок має охоплювати як зусилля з відбудови, так і «військові можливості». Литовська газета «Verslo žinios» висвітлює точку зору глави литовської дипломатії К. Будріса, висловлену на пресконференції для журналістів напередодні засідання країн-членів «коаліції охочих» у Парижі 6 січня 2026 року, щодо забезпечення в Україні довгострокового миру. Міністр закордонних справ Литви підкреслив, що закінчення війни в Україні розглядається як чинник, зміцнюючий безпеку в усій Європі, тому вкрай важливо забезпечити належні гарантії безпеки для України.

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні також була пріоритетною для іноземних інтернет-видань. Бельгійське видання «The Brussels Times» інформує, що президент Європейської ради А. Кошта та президентка Європейської комісії У. фон дер Ляєн під час виступу на пленарному засіданні в Європарламенті в Страсбурзі 21 січня 2026 року заявили, що ЄС повинен захищати міжнародне право, зміцнювати безпеку та захищати свої економічні інтереси. У. фон дер Ляєн звернулася з проханням підтримати Україну «для досягнення справедливого та міцного миру». За інформацією французької газети «Le Parisien», президент Франції Е. Макрон зібрав політичні сили французького парламенту, щоб представити їм проект розгортання декількох тисяч французьких солдатів в Україні після укладення мирної угоди. У закритій зустрічі взяли участь прем'єр-міністр С. Лекорню, міністр оборони К. Вотрен, начальник генерального штабу збройних сил генерал Ф. Мандон, голови Національної асамблеї Я. Браун-Півет і Сенату Ж. Ларшер, голови парламентських фракцій, лідери партій, голови комітетів з питань закордонних справ та оборони в парламенті, загалом близько тридцяти осіб. За даними видання, всі політичні сили були присутні на зустрічі, включаючи тих, хто був найбільш скептично налаштований щодо відправки військ в Україну. Кореспондентка іспанської газети «La Razón» Б. Гарсія наводить позицію уряду Іспанії, який очікує, що всі групи, крім ультраправої партії «Vox» («Голос»), схвалять план відбудови України та можливе розгортання миротворчих військ. Таку позицію планує узгодити прем'єр-міністр Іспанії П. Санчес з більшістю у нижній палаті парламенту на закритих засіданнях. Литовська газета «Verslo žinios» звертає увагу на заклик президента Литви Г. Науседи відмовитися від

наївності щодо російського диктатора у той час, як деякі країни ЄС закликають до відновлення діалогу на високому рівні з країною-агресором у переговорах щодо миру в Україні. Як приклад наведено заяву президента Франції Е. Макрона про те, що Європа повинна знайти спосіб безпосередньо взаємодіяти з російським диктатором. Також із цією позицією погодилась італійська прем'єрка Д. Мелоні. Натомість Г. Науседа зазначив, що Франція, Італія та інші країни ЄС, які налагоджували тісніші контакти з російською стороною до початку війни в Україні, мали накопичити достатньо досвіду та зрозуміти, з чим насправді мають справу, і «відмовитися від наївності».

Упродовж січня 2026 року більшість повідомлень у закордонних інтернет-виданнях щодо української проблематики мала нейтральну тональність (65,80 %). Частка позитивних повідомлень склала 26,77 %, а негативних – 7,43 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні медіа у нейтральному контексті висвітлювали вплив війни в Україні на світову політику й економіку, становище на російсько-українському фронті, діяльність української влади тощо. У досліджуваній період місце і роль України у світовій політиці представлені в 156 нейтральних статтях та повідомленнях. 35 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 19 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена в 21 повідомленні. Позитивних статей і повідомлень про Україну – 37, а негативних – лише 1 (див. діаграму 11).

Упродовж січня 2026 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Великої Британії («The Independent», «The Guardian»), Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Канади («Le Journal de Montréal», «The Toronto Sun»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios»), США («The Washington Post», «New York Post») та ін.

Іноземні медіа у нейтральному тоні розмірковують про готовність і перспективи окремих держав захистити власний суверенітет. Кореспондент британської «The Guardian» Я. Крупа відзначає заяву глави НАТО М. Рютте, в якій останній наголосив на тому, що якщо хтось вважає, що Євросоюз або Європа в цілому здатні захистити себе без США, то «нехай і далі мріє». Він сказав, що в цьому випадку витрати Європи на оборону повинні будуть значно зрости до 10 %, а також буде потрібно закупити власне ядерне озброєння і витратити «мільярди євро». За його словами, Європі потрібні США, й аналогічно США потрібні НАТО. Водночас оглядачі відзначають істотне зростання військових бюджетів багатьох європейських держав. А. Вінер у статті для американської «The Washington Post» пише, що після російського вторгнення в 2022 році уряди країн Європи почали активно нарощувати свої збройні сили. Під тиском президента США Д. Трампа європейські країни-члени НАТО в 2025 році зобов'язалися витратити 5 % свого валового внутрішнього продукту на безпеку, оборону та відповідну інфраструктуру. На шпальтах латвійської «Diena» Ю. Пайдерс, який працює у «Neatkarīgās Rīta Avīze» та є доцентом і доктором географії Латвійського університету, інформує, що згідно з даними, зібраними статистичним управлінням ЄС Євростатом, Латвія є лідером у ЄС за

часткою витрат на безпеку, як у розрахунку відносно ВВП, так і в розрахунку частки витрат на безпеку в бюджетних витратах усіх країн-членів ЄС. Наголошено, що витрати на безпеку істотно зросли після російського вторгнення в Україну. До 2015 року витрати Латвії на безпеку не перевищували 1,1 % ВВП, у 2023 році – досягли 3,1 % ВВП, але у 2024 році – збільшилися до 3,4 % ВВП. Тим часом середні витрати ЄС на безпеку з 2016 по 2023 роки становили від 1,2 % до 1,3 % ВВП. Автор висловлює побоювання з приводу того, чи зможе країна при такому значному тягарі витрат на безпеку підтримувати оборонну політику, що відповідає майбутнім економічним та безпековим викликам у довгостроковій перспективі. На противагу мілітарним настроям та потребам естонський політик і журналіст Ю. Тоомепуу на шпальтах «Eesti Päevaleht» зазначає, що на карті великі держави все ще виглядають грізними, маючи потужні армії, але в реальній війні картина зовсім інша. На його думку, війна в Україні виявила те, що багато аналітиків з питань оборони вже підозрювали: військова міць – це не запас, а система. За словами журналіста, країна-агресор показала, що військова машина, яка чудово виглядає на папері, може виявитися крихким, повільним та самопоглинаючим логістичним монстром на полі бою. Він нагадує, що Україна – країна з меншим населенням та меншими ресурсами – змогла заявити про себе завдяки лідерству, технологіям, моральному духу та розумній взаємодії союзників.

Вплив війни в Україні на світовий ринок енергоресурсів детально аналізується закордонними оглядачами й експертами переважно в нейтральному контексті. Кореспондентка К. Абнетт у статті для британської «The Independent» пише, що майже через чотири роки після повномасштабного російського вторгнення в Україну ЄС схвалив рішення, спрямоване на припинення імпорту російського газу до кінця 2027 року, однак Словаччина та Угорщина проголосували проти цього заходу, а Угорщина заявила, що оскаржуватиме рішення у Європейському суді. Але, як зауважує кореспондентка, заборона була розроблена таким чином, щоб її схвалила переважна більшість країн, що дозволило б подолати опір Угорщини та Словаччини, які, як і раніше, сильно залежать від російського імпорту енергоносіїв. Відповідно до угоди, ЄС припинить імпорт російського зрідженого природного газу до кінця 2026 року та трубопровідного газу до 30 вересня 2027 року. У редакційній статті японської газети «The Mainichi» йдеться про те, що у «Стратегічному енергетичному плані Японії», який був переглянутий минулого року, було видалено твердження про те, що Японія «зменшить свою залежність від ядерної енергетики», і натомість було представлено політику «максимального використання» ядерної енергії та інших джерел енергії». Підкреслено, що цей зсув був зумовлений зростанням ризиків у закупівлі викопного палива, що залежить від закордонних джерел, після повномасштабного вторгнення країни-агресорки в Україну.

Позитивні повідомлення щодо українського питання упродовж січня 2026 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»), Японії («The Japan Times», «The Mainichi»), Естонії («Postimees», «Eesti Päevaleht») та ін.

Переважає більшість позитивних повідомлень про Україну стосується підтримки нашої держави. Бельгійське видання «POLITICO» аналізує документ, отриманий редакцією, в якому міститься план США та ЄС залучити 800 млрд дол. державних та приватних коштів для допомоги у відбудові України після завершення повномасштабного вторгнення російських агресорів. Документ окреслює 10-річний план гарантування відновлення України за допомогою прискореного шляху до членства в ЄС. Водночас журналісти нагадують, що поки Брюссель та Вашингтон збирають сотні мільярдів доларів довгострокового фінансування та представляють Україну як майбутнього члена ЄС та місце для інвестицій, стратегія залежить від припинення вогню, яке залишається недосяжним, залишаючи план процвітання вразливим, поки тривають бойові дії. Оглядач американської газети «New York Post» Ч. Гаспаріно наводить свідчення того, що найбільша у світі компанія з управління активами «BlackRock» нещодавно вела переговори з різними урядами щодо потенційних інвестиційних можливостей в Україні. Джерело видання охарактеризувало ці обговорення як початкову стадію переговорів у залученні капіталу, включаючи кошти суверенних фондів, для створення фонду відновлення. Переговори починають набирати обертів у штаб-квартирі Світового економічного форуму в Брюсселі, де генеральний директор «Blackrock», співголова Всесвітнього економічного форуму Л. Фінк звернув увагу провідних фінансистів на важливість іноземних інвестицій для майбутнього процвітання України. Окремо відзначено, що суверенні фонди Близького Сходу, з якими Л. Фінк підтримує тісні зв'язки, високо оцінюють потенційні інвестиційні можливості в Україні завдяки її освіченій робочій силі та стійкості населення. Литовська газета «Lietuvos rytas» інформує, що Кабінет Міністрів Литви схвалив рішення про приєднання до міжнародної політичної заяви, якою група країн надає фінансові гарантії Міжнародному валютному фонду щодо майбутніх зобов'язань України. Міністерство фінансів повідомило, що це дозволить найближчим часом схвалити нову програму МВФ для України на суму 8,1 млрд дол. Своєю чергою бельгійське видання «The Brussels Times» інформує, що Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) та Європейський інвестиційний фонд (ЄІФ) – разом Група ЄІБ – підписали нову гарантійну угоду з «Райффайзен Банком Україна» в рамках програми «EU4Business Guarantee Facility». Метою угоди є покращення доступу до фінансування для малих і середніх підприємств в Україні. Гарантія дозволить банку запропонувати більш вигідні умови фінансування, зокрема зменшені вимоги до застави, що посилить стійкість та безперервність роботи українських підприємств в умовах війни.

Іноземні медіа розмістили низку компліментарних новин, в яких висвітлюються перемоги українських спортсменів на міжнародній арені. У статті японської газети «The Japan Times» повідомляється, що Д. Явгусишин, відомий у світі сумо як А. Арата, стрімко стає однією з найяскравіших зірок японського національного спорту. Його досягнення вже виходять далеко за межі Японії, адже 21-річний українець двічі поспіль виграв Кубок Імператора на елітних гранд-турнірах. Також він став першим українцем, який здобув перемогу в макуучі (вищому дивізіоні), і швидко піднявся до рангу озекі – другого за

престижем у професійному сумо. Світові медіа називають його історію сенсацією, символом надії та прикладом неймовірної сили духу. Канадська «The Toronto Sun» пише, що українська тенісистка Е. Світоліна вперше в кар'єрі вийшла в півфінал Відкритого чемпіонату Австралії в Мельбурн-Парку. Це сталося після того, як спортсменка перемогла третю ракетку світу К. Гофф у чвертьфіналі турніру. Автор статті пише, що Е. Світоліна, яка здобула 10 перемог поспіль, присвятила свою перемогу Україні та висловила сподівання, що вона принесе «таку необхідну радість і натхнення». Своєю чергою японська «The Japan Times» інформує, що третя ракетка України М. Костюк вийшла до фіналу турніру WTA 500 в австралійському Брисбені. Зазначено, що українська тенісистка встановила рекорд «Australian Open» під час матчу першого кола турніру з французенкою Е. Жакемо. Окремо наголошено на тому, що, як і багато українських тенісисток, М. Костюк відмовляється тиснути руку росіянам чи білорусам після повномасштабного вторгнення країни-окупантки на її батьківщину. У своїй промові на церемонії вручення трофею на передфінальному турнірі «Australian Open» М. Костюк сказала, що вона грає щодня з болем у серці, бо зараз тисячі людей в Україні не мають світла та теплої води.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Франції («Le Parisien»), Великої Британії («The Guardian»).

Критичні й песимістичні сценарії щодо швидкого вступу України до ЄС висловлюють переважно оглядачі угорських та польських видань. Так, польський політолог, журналіст та аналітик П. Бурас у публікації для «Rzeczpospolita» пише, що вступ України до ЄС – єдиний можливий сценарій, який дозволить українцям заявити про перемогу у війні. За його словами, крім фінансування та гарантій безпеки це має бути невід'ємною частиною стабілізаційного пакету ЄС для країни, яка ефективно захищає європейську безпеку від російської агресії. Автор аналізує, чи може ЄС прийняти Україну як нового члена через два роки, як передбачає одна з версій мирного плану. У цьому контексті він пише, що коли розпочався процес вступу України до ЄС після повномасштабного вторгнення країни-агресора в Україну у 2022 році, дві речі були зрозумілими. По-перше, процес має бути суттєвим, тобто вирішальним буде рівень готовності України до членства, а не будь-які інші (геополітичні) міркування. По-друге, ЄС повинен запровадити реформи перед прийняттям нових членів. П. Бурас стверджує, що більше ніж через три роки жодна з цих умов не була виконана. Він висловлює припущення, що бачення України та інших країн-кандидатів приєднатися до ЄС до 2030 року – це лише мрія. На шпальтах угорської газети «Nepszava» цитується заява прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана, який повідомив, що ЄС планує надати Україні 800 млрд євро допомоги і плюс ще 700 млрд євро протягом 10 років, а також забезпечити членство України в Євросоюзі вже у 2027 році. За його словами, це нібито змусить Брюссель скасувати соціальні виплати та 13-ту пенсію в Угорщині. Він зазначив, що Угорщина проти фінансування України, і сподівається, що «в наступні сто років в Угорщині не буде парламенту, який голосуватиме за вступ

українців до ЄС». Своєю чергою угорська газета «HVG» коментує доручення прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана міністру закордонних справ П. Сіярто викликати на розмову посла України в Угорщині Ф. Шандора за «грубі висловлювання та образи», які Президент України В. Зеленський та члени українського уряду адресували В. Орбану за його зв'язки з кремлівською владою та опір вступу України до ЄС. Голова угорського уряду назвав це «українською атакою та частиною скоординованих заходів щодо втручання у вибори в Угорщині» і звинуватив владу України у спробах дестабілізувати його уряд. Однак песимістичні заяви щодо швидкого вступу України до ЄС поділяють й інші європейські політики. Зокрема, журналіст французької газети «Le Parisien» А. Гез висвітлює позицію канцлера Німеччини Ф. Мерца щодо строків євроінтеграції України. Глава німецького уряду категорично відкинув можливість вступу України до ЄС 1 січня 2027 року, назвавши такий сценарій нереалістичним.

Критичні повідомлення також стосуються реальних кроків іноземних держав на підтримку України. Так, французький журналіст В. Ервуе на шпальтах тижневика «Le Journal du Dimanche» розмірковує про сприйняття російсько-української війни європейськими лідерами та суспільством. Автор піддає гострій критиці західних політиків, порівнюючи їх зі «сновидцями», які ігнорують жахливу реальність бойових дій, натомість обмежуючись гучними заявами. Зокрема, він іронізує над поведінкою президента Франції Е. Макрона, звинувачуючи його в удаваній рішучості та театральних жестах, які не підкріплені реальною готовністю нації до жертв. Оглядач наголошує, що пересічні європейці не мають наміру відмовлятися від звичного комфорту, відпусток чи заощаджень заради «воєнних зусиль». З іншого боку, редактор польської газети «Rzeczpospolita» А. Барткевич, посилаючись на матеріали «Reuters», звертає увагу читачів, що в США виділені сотні мільйонів доларів, призначених для енергетичної підтримки України (закупівля скрапленого природного газу та відновлення енергетичної інфраструктури, пошкодженої внаслідок російських атак), але існує проблема з їх виплатою, що турбує європейських урядовців, а також представників адміністрації США. Автор нагадує, що за часів адміністрації президента США Д. Байдена Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) повідомило Конгрес про намір вивільнити принаймні частину цих коштів. Однак коли діяльність USAID була припинена президентом США Д. Трампом, то відповідні кошти потрапили в «бюрократичний вакуум» і досі не передані для підтримки України.

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують розмірковувати над перспективами припинення російсько-української війни. У них складається враження, що кожна сторона має власне бачення та «червоні лінії», які неприйнятні іншою стороною. Так само, на думку експертів, позиція США щодо врегулювання конфлікту не є чіткою, на відміну від європейських держав, які підтримують суверенітет і територіальну цілісність України. Водночас європейські лідери не можуть дійти згоди щодо передачі Україні заморожених російських активів і розгортання миротворчого контингенту на лінії російсько-українського протистояння після припинення бойових дій. Переважна більшість

позитивних повідомлень про Україну стосується підтримки нашої держави, успіхів українців у впровадженні нових технологій, спортивних досягнень українців тощо. Негативні повідомлення головним чином пов'язані із сумнівами щодо швидкого вступу України до ЄС та її відповідності критеріям вступу. Також низка критичних повідомлень стосується оцінок можливості України перемогти росію у війні через неналежну підтримку іноземних держав.